

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

10 päivänä heinäkuuta 2014*

Ennakkoratkaisupyyntö — Tavaramerkit — Direktiivi 2008/95/EY — 2 ja 3 artikla — Merkit, joista tavaramerkki voi muodostua — Erottamiskyky — Lippulaivamyymälän (flagship store) sisustusta esittävä piirros — Rekisteröiminen tavaramerkiksi tällaisessa myymälässä myytäviin tavaroihin liittyville ”palveluille”

Asiassa C-421/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Bundespatentgericht (Saksa) on esittänyt 8.5.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 24.7.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Apple Inc.

vastaa

Deutsches Patent- und Markenamt,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader ja E. Jarašiūnas,

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 30.4.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Apple Inc., edustajinaan Rechtsanwalt V. Schmitz-Fohrmann ja Rechtsanwältin A. Ruge,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään D. Colas ja F.-X. Bréchet,

— Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,

— Euroopan komissio, asiamiehinään F. W. Bulst ja E. Montaguti,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 22.10.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/95/EY (EUVL L 299, s. 25, oikaisu EUVL 2009, L 11, s. 86) 2 ja 3 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain Apple Inc. (jäljempänä Apple) ja Deutsches Patent- und Markenamt (Saksan patenti- ja tavaramerkkivirasto, jäljempänä DPMA) ja joka koskee viimeksi mainitun päätöstä hylätä eräs tavaramerkin rekisteröimistä koskeva hakemus.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivin 2008/95 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tavaramerkkinä voi olla mikä tahansa merkki, joka voidaan esittää graafisesti, erityisesti sanoin, henkilönnimet mukaan lukien, kuvioin, kirjaimin, numeroin taikka tavaroiden tai niiden päällyksen muodon avulla, jos sellaisella merkkillä voidaan erottaa yrityksen tavarat tai palvelut muiden yritysten tavaroista tai palveluista.”

- 4 Saman direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Seuraavia merkkejä ei saa rekisteröidä tai, jos ne on rekisteröity, ne on julistettava mitättömiksi:

--

- b) tavamerkit, joilta puuttuu erottuvuus [oikeammin: erottamiskyky];
- c) yksinomaan sellaisista merkeistä tai merkinnöistä muodostuvat tavamerkit, jotka voivat elinkeinotoiminnassa osoittaa tavaroiden tai palvelujen lajia, laatua, määrää, käyttötarkoitusta, arvoa tai maantieteellistä alkuperää, tavaroiden valmistusajankohtaa tai palvelujen suoritusajankohtaa taikka muita tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksia;
- d) yksinomaan sellaisista merkeistä tai merkinnöistä muodostuvat tavamerkit, jotka ovat tulleet yleisessä kielenkäytössä tai hyvän kauppatavan mukaan tavanomaisiksi;
- e) merkit, jotka muodostuvat yksinomaan:
 - i) tavaran luonteenomaisesta muodosta,
 - ii) teknisen tuloksen saavuttamiseksi välttämättömästä tavaran muodosta, tai
 - iii) tavaran arvoon olennaisesti vaikuttavasta muodosta;

--”

- 5 Direktiivin 2008/95 2 ja 3 artiklan sanamuoto vastaa jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 21.12.1988 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 89/104/ETY (EYVL 1989, L 40, s. 1), joka kumottiin ja korvattiin 28.11.2008 lähtien direktiivillä 2008/95, 2 ja 3 artiklan sanamuotoa.

Saksan oikeus

- 6 Tavaramerkkien ja muiden tunnusmerkkien suojaamisesta 25.10.1994 annetun lain (Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen (Markengesetz); BGBl. 1994 I, s. 3082) 3 §:n 1 momentti vastaa olennaisilta osin direktiivin 2008/95 2 artiklaa. Saman 3 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tavaramerkkisuojaa eivät voi saada sellaiset merkit, jotka muodostuvat yksinomaan

1. tavaran luonteenomaisesta muodosta
2. teknisen tuloksen saavuttamiseksi välttämättömästi tavaran muodosta tai
3. tavaran arvoon olennaisesti vaikuttavasta muodosta.”

- 7 Mainitun lain 8 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) Sellaisia 3 §:ssä tarkoitettuja suojeltavissa olevia merkkejä, joita ei voida esittää graafisesti, ei voida rekisteröidä tavaramerkiksi.

(2) Sellaisia tavaramerkkejä ei voida rekisteröidä,

1. joilta puuttuu erottamiskyky kyseessä olevien tavaroiden ja palvelujen osalta
2. jotka muodostuvat yksinomaan sellaisista merkeistä tai ilmaisuista, jotka voivat elinkeinotoiminnassa osoittaa tavaroiden tai palvelujen lajia, laatua, määrää, käyttötarkoitusta, arvoa tai maantieteellistä alkuperää, tavaroiden valmistusajankohtaa tai palvelujen suoritusajankohtaa taikka muita tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksia.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 8 United States Patent and Trademark Office (Yhdysvaltain patenti- ja tavaramerkkivirasto) rekisteröi 10.11.2010 Applen hyväksi sen lippulaivamyymälöitä (flagship store) esittävästä monivärisestä (muun muassa teräksenharmaata ja vaaleanruskeaa sisältävästä) piirroksesta koostuvan kolmiulotteisen tavaramerkin tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskevan, Nizzan diplomaattikonferenssissa 15.6.1957 tehdyn sopimuksen, sellaisena kuin se on viimeksi tarkistettuna Genevessä 13.5.1977 ja muutettuna 28.9.1979 (Yhdistyneiden kansakuntien sopimuskokoelma, nide 1154, nro I-18200, s. 89; jäljempänä Nizzan sopimus), mukaisen luokan 35 palveluille eli ”vähittäiskauppapalvelu[ille], jotka koskevat tietokoneita, tietokoneohjelmistoja, tietokoneiden oheislaitteita, matkapuhelimia, kuluttajaelektroniikkaa ja lisälaitteita, sekä niihin liittyv[ille] tuote-esittely[ille]”.

- 9 Mainittu kuvio, jota Apple kuvaa ”vähittäismyyntiliikkeen erottamiskykyiseksi ulkoasuksi”, on seuraava:

- 10 Apple ryhtyi tämän jälkeen toimiin kyseisen tavaramerkin saaman suojan laajentamiseksi tavaramerkkien kansainvälistä rekisteröintiä koskevan, 14.4.1891 tehdyn Madridin sopimuksen, sellaisena kuin se on viimeksi 28.9.1979 tarkistettuna ja muutettuna (Yhdistyneiden kansakuntien sopimuskokoelma, nide 828, nro I-11852, s. 390), mukaisesti. Tavaramerkkisuojan laajentaminen hyväksyttiin eräissä valtioissa ja evättiin muissa.
- 11 DPMA hylkäsi 24.1.2013 hakemuksen kyseisen kansainvälisen kolmiulotteisen tavaramerkin (IR 1 060 321) saaman tavaramerkkisuojan laajentamisesta koskemaan Saksaa sillä perusteella, että yrityksen tavaroiden myymälätiloja esittävässä kuviossa ainoastaan esitetään kyseisen yrityksen liiketoiminnan olennainen osatekijä. Päätöksessä todetaan, että vaikka asiakas voi toki ymmärtää tällaisten tilojen sisustuksen kertovan tavaroiden ja palvelujen laadukkuudesta ja hintaluokasta, hän ei miellä tällaisen sisustuksen kertovan niiden alkuperästä. Lisäksi siinä katsottiin, ettei käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva myymälätila erotu riittävästi muiden elektroniikkatuotteiden toimittajien myymälöistä.
- 12 Apple valitti mainitusta DPMA:n hylkäävästä päätöksestä Bundespatentgerichtiin.
- 13 Kyseinen tuomioistuin katsoo, että edellä 9 kohdassa esitetyssä kolmiulotteisessa merkissä kuvatussa sisustuksessa on erityispiirteitä, jotka erottavat sen kyseisellä talouden alalla tavanomaisesta myymälätilojen sisustuksesta.
- 14 Koska Bundespatentgericht kuitenkin katsoo, että sen käsiteltäväksi saatetussa asiassa nousee esiin perustavanlaatuisia tavaramerkkioikeudellisia kysymyksiä, se on päättänyt lykätä ratkaisun antamista ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko direktiivin [2008/95] 2 artiklaa tulkittava siten, että siinä tarkoitettu tavaroiden ulkoasun suojaamismahdollisuus käsittää myös palvelun ilmentymänä olevan ulkoasun?
- 2) Onko direktiivin [2008/95] 2 artiklaa ja 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että tavaramerkkinä voi olla merkki, jossa toistetaan palvelun ilmentymänä oleva ulkoasu?

- 3) Onko direktiivin [2008/95] 2 artiklaa tulkittava siten, että graafista esitettävyyttä koskevan edellytyksen täyttää pelkkä piirros tai piirros, jota on täydennetty esimerkiksi ulkoasun kuvauksella taikka metrimittoina ilmoitetuilla absoluuttisilla mitoilla tai suhteina ilmoitetuilla suhteellisilla mitoilla?
- 4) Onko direktiivin [2008/95] 2 artiklaa tulkittava siten, että vähittäiskauppaan liittyviä palveluja koskevan tavaramerkin antama suoja ulottuu myös vähittäiskauppiiaan itse valmistamiin tavaroihin?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen, toinen ja kolmas kysymys

- 15 Aluksi on täsmennettävä, kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että kahdessa ensimmäisessä kysymyksessä käytetyllä ilmaisulla ”palvelun ilmentymänä oleva ulkoasu” viitataan siihen, että Apple hakee lippulaivamyymälöitään esittävän merkin rekisteröimistä palveluille, jotka kuuluvat sen mukaan Nizzan sopimuksen luokkaan 35 ja koostuvat useista suorituksista, joilla kuluttajaa kannustetaan ostamaan sen tuotteita.
- 16 Niinpä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä, toisella ja kolmannella kysymyksellään, jotka voidaan tutkia yhdessä, olennaisilta osin sitä, onko direktiivin 2008/95 2 ja 3 artiklaa tulkittava siten, että myymälätilan sisustuksen esittäminen pelkällä piirroksella absoluuttisia tai suhteellisia mittoja ilmaisematta voidaan rekisteröidä tavaramerkiksi palveluille, jotka koostuvat useista suorituksista, joilla kuluttajaa kannustetaan ostamaan rekisteröintihakemuksen esittäjän tuotteita, ja jos vastaus on myöntävä, voidaanko tällainen ”palvelun ilmentymänä oleva ulkoasu” rinnastaa ”tavaroiden ulkoasuun”.
- 17 Aluksi on muistutettava, että muodostaakseen tavaramerkin rekisteröintihakemuksen kohteen on direktiivin 2008/95 2 artiklan mukaan täytettävä kolme edellytystä. Sen on ensinnäkin muodostettava merkki. Tämä merkki on toiseksi voitava esittää graafisesti. Merkillä on kolmanneksi voitava erottaa yrityksen ”tavarat” tai ”palvelut” muiden yritysten tavaroista tai palveluista (ks. direktiivin 89/104 2 artiklan osalta tuomio Libertel, C-104/01, EU:C:2003:244, 23 kohta; tuomio Heidelberger Bauchemie, C-49/02, EU:C:2004:384, 22 kohta ja tuomio Dyson, C-321/03, EU:C:2007:51, 28 kohta).
- 18 Direktiivin 2008/95 2 artiklan sanamuodosta ilmenee selkeästi, että piirroksiset kuuluvat sellaisten merkkien joukkoon, jotka voidaan esittää graafisesti.
- 19 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kuvio, jossa kuvataan myymälätilan sisustus jatkuvana linjojen, rajojen ja muotojen kokonaisuutena, voi muodostaa tavaramerkin, jos sillä voidaan erottaa yrityksen tavarat tai palvelut muiden yritysten tavaroista tai palveluista. Niinpä tällainen kuvio täyttää edellä 17 kohdassa mainitut ensimmäisen ja toisen edellytyksen eikä tässä yhteydessä ole tarvetta antaa merkitystä sille, etteivät piirroksessa kuvatun myymälätilan absoluuttiset tai suhteelliset mitat ilmene siitä, tai tutkia, voidaanko tällainen piirros myös rinnastaa ”palvelun ilmentymänä olevana ulkoasuna” direktiivin 2008/95 2 artiklassa tarkoitettuun ”tavaroiden ulkoasuun”.
- 20 Myymälätilan esittäminen piirroksella voi myös soveltua yrityksen tavaroiden tai palvelujen erottamiseen muiden yritysten tavaroista tai palveluista ja täyttää näin edellä 17 kohdassa mainitun kolmannen edellytyksen. Tässä yhteydessä on riittävää mainita, ettei voida sulkea pois sitä, että tällaisella merkillä kuvatulla myymälätilan sisutuksella voitaisiin yksilöidä niiden tavaroiden tai palvelujen, joita varten rekisteröimistä on haettu, olevan peräisin tietystä yrityksestä. Kuten Ranskan hallitus ja komissio ovat huomauttaneet, näin voi olla, jos kuvattu sisustus poikkeaa merkittävästi

yleisestä käytännöstä tai tavoista kyseessä olevalla talouden alalla (ks. analogisesti tavarankäytännöstä muodostuvista merkeistä tuomio *Storck v. SMHV*, C-25/05 P, EU:C:2006:422, 28 kohta ja tuomio *Vuitton Malletier v. SMHV*, C-97/12 P, EU:C:2014:324, 52 kohta).

- 21 Se, että jokin merkki yleisesti ottaen voi olla direktiivin 2008/95 2 artiklan mukaan tavaramerkkinä, ei kuitenkaan merkitse sitä, että merkki olisi välttämättä kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu tavoin erottamiskykyinen suhteessa tavaroihin tai palveluihin, joita varten rekisteröintiä on haettu (ks. yhteisön tavaramerkistä 20.12.1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 (EYVL 1994, L 11, s. 1) 4 ja 7 artiklan, joiden sisältö vastaa direktiivin 2008/95 2 ja 3 artiklaa, osalta tuomio *Henkel v. SMHV*, C-456/01 P ja C-457/01 P, EU:C:2004:258, 32 kohta ja tuomio *SMHV v. BORCO-Marken-Import Matthiesen*, C-265/09 P, EU:C:2010:508, 29 kohta).
- 22 Erottamiskykyä on yksittäistapauksessa ensiksi arvioitava suhteessa kyseisiin tavaroihin tai palveluihin ja toiseksi suhteessa siihen, miten kohdeyleisö, joka muodostuu näiden tavaroiden tai palvelujen tavanomaisesti valistuneista sekä kohtuullisen tarkkaavaisista ja huolellisista keskivertokuluttajista, mieltää tavaramerkin (ks. mm. tuomio *Linde ym.*, C-53/01–C-55/01, EU:C:2003:206, 41 kohta; tuomio *Koninklijke KPN Nederland*, C-363/99, EU:C:2004:86, 34 kohta ja tuomio *SMHV v. BORCO-Marken-Import Matthiesen*, EU:C:2010:508, 32 ja 35 kohta).
- 23 Toimivaltaisen viranomaisen on tapauskohtaisessa arvioinnissa myös ratkaistava, kuvaileeko merkki kyseessä olevien tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksia direktiivin 2008/95 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla tai koskevatko muut mainitussa 3 artiklassa säädetyt rekisteröinnin esteet sitä (tuomio *Koninklijke KPN Nederland*, EU:C:2004:86, 31 ja 32 kohta).
- 24 Toisin kuin mainitun direktiivin 3 artiklan 1 kohdan e alakohdassa, joka koskee yksinomaan merkkejä, jotka koostuvat muodosta, jonka rekisteröintiä on haettu tavaraa varten, ja joka on tästä syystä merkityksellisen pääasian ratkaisemisen kannalta, kyseisen 3 artiklan 1 kohdan säännöksissä, esimerkiksi sen b ja c alakohdassa, ei yksilöidä nimenomaisesti merkkien luokkia (ks. vastaavasti tuomio *Linde ym.*, EU:C:2003:206, 42 ja 43 kohta). Tästä seuraa, etteivät arviointiperusteet, joita toimivaltaisen viranomaisen on noudatettava, kun se soveltaa viimeksi mainittuja säännöksiä merkkeihin, jotka koostuvat myymälätilan sisustusta esittävästä piirroksesta, eroa muiden merkkityyppien yhteydessä käytettävistä arviointiperusteista.
- 25 Pääasian ratkaisemisen kannalta yhtä lailla merkityksellisestä ja istunnossa unionin tuomioistuimen suullisesti vastattavaksi esittämän kysymyksen seurauksena käsitellystä kysymyksestä, voivatko suoritukset, joilla kuluttajaa kannustetaan ostamaan rekisteröintihakemuksen esittäjän tuotteita, olla direktiivin 2008/95 2 artiklassa tarkoitettuja ”palveluja”, joita varten pääasiassa kyseessä olevan kaltainen merkki voidaan rekisteröidä tavaramerkiksi, on lopuksi todettava, että Apple katsoo tämän olevan mahdollista ja viittaa unionin tuomioistuimen jo tekemään erotteluun yhtäältä tavaroiden myynnin ja toisaalta palvelun käsitteen piiriin kuuluvien suoritusten, joilla pyritään tällaiseen myyntiin, välillä (tuomio *Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte*, C-418/02, EU:C:2005:425, 34 ja 35 kohta). Komissio sitä vastoin katsoo, ettei kyseistä oikeuskäytäntöä voida saattaa koskemaan pääasian kaltaista tilannetta, jossa kyseisillä palveluilla pyritään ainoastaan saamaan kuluttaja ostamaan hakijan itsensä tuotteita.
- 26 Tässä yhteydessä on katsottava, että jos mikään direktiivissä 2008/95 mainituista rekisteröinnin esteistä ei ole esteenä tavaroiden valmistajan lippulaivamyymälän sisustusta esittävän merkin rekisteröimiselle, sellainen voidaan pätevästi rekisteröidä paitsi kyseisille tavaroille myös sellaisille palveluille, jotka kuuluvat johonkin Nizzan sopimuksen mukaisista palveluja koskevasta luokista, jos kyseiset palvelujen suoritukset eivät liity kiinteästi mainittujen tuotteiden myyntiin saattamiseen. Applen hakemuksessaan mainitsemien ja istunnossa selventämien kaltaiset suoritukset, jotka koostuvat seminaarien muodossa järjestetyistä tuote-esittelyistä tällaisissa myymälöissä, joissa tavarat ovat esillä, voivat itsessään olla palvelun käsitteen piiriin kuuluvia vastikkeellisia suorituksia.

- 27 Ensimmäiseen, toiseen ja kolmanteen kysymykseen on kaiken edellä esitetyn perusteella vastattava, että direktiivin 2008/95 2 ja 3 artiklaa on tulkittava siten, että tavaroiden myymälätilan sisustuksen esittäminen pelkällä piirroksella absoluuttisia tai suhteellisia mittoja ilmaisematta voidaan rekisteröidä tavaramerkiksi palveluille, jotka koostuvat suorituksista, jotka liittyvät kyseisiin tavaroihin mutta eivät liity kiinteästi niiden myyntiin saattamiseen, jos merkillä voidaan erottaa rekisteröintihakemuksen esittäjän palvelut muiden yritysten palveluista ja jos mikään mainitussa direktiivissä mainituista hylkäämisperusteista ei ole esteenä rekisteröimiselle.

Neljäs kysymys

- 28 Kuten edellä 26 ja 27 kohdasta ilmenee, direktiivissä 2008/95 ei suljeta pois tavaramerkin rekisteröimistä rekisteröintihakemuksen esittäjän tavaroihin liittyville palveluille.
- 29 Kysymys tällaisella tavaramerkillä annettavan suojan ulottuvuudesta ei sen sijaan, kuten Apple ja komissio ovat esittäneet, selvästikään liity pääasian kohteeseen, joka koskee yksinomaan DPMA:n päätöstä evätä edellä 9 kohdassa esitetyn merkin rekisteröiminen tavaramerkiksi.
- 30 Kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen vakiintunut oikeuskäytäntö, jonka mukaan unionin tuomioistuimen on jätettävä tutkimatta kansallisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö, jos on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeussäännön tulkittamisella ei ole mitään yhteyttä pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen (ks. mm. tuomio Cipolla ym., C-94/04 ja C-202/04, EU:C:2006:758, 25 kohta ja tuomio Jakubowska, C-225/09, EU:C:2010:729, 28 kohta), neljäs kysymys on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

- 31 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 22.10.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/95/EY 2 ja 3 artiklaa on tulkittava siten, että tavaroiden myymälätilan sisustuksen esittäminen pelkällä piirroksella absoluuttisia tai suhteellisia mittoja ilmaisematta voidaan rekisteröidä tavaramerkiksi palveluille, jotka koostuvat suorituksista, jotka liittyvät kyseisiin tavaroihin mutta eivät liity kiinteästi niiden myyntiin saattamiseen, jos merkillä voidaan erottaa rekisteröintihakemuksen esittäjän palvelut muiden yritysten palveluista ja jos mikään mainitussa direktiivissä mainituista hylkäämisperusteista ei ole esteenä rekisteröimiselle.

Allekirjoitukset